

Rev - אר"י 2
Solo, sitchik 135

12 כ"ט

11

1) 22 ויבא ישראל אליו כב

And (he) lay **וישכב.**
 Since he disarranged his couch, the text charges him as if he had lain with her.
 And why did he (Reuben) disarrange and desecrate his couch?
 Because when Rachel died

מתוך שבלבל משכבו מעלה עליו הכתוב כאילו שכבה. ולמה בלבל וחלל יצועיו? שכשמתה רחל

Jacob took his bed which was placed regularly in the tent of Rachel, and not in the other tents, and placed it in the tent of Bilhah. (Then) Reuben came and resented the insult (to) his mother, (and) said, "If my mother's sister was a rival wife to my mother, shall (also) the maid-servant of my mother's sister be a rival wife to my mother!" Therefore he disarranged (the bed) (Shab. 55).

נטל יעקב משתו שהיתה נתונה תדיר באהל רחל, ולא בשאר אהלים, ונתנה באהל בלחה; בא ראובן ותבע עלבון אמו, אמר: אם אחות אמי היתה צרה לאמי, שפחת אחות אמי תהא צרה לאמי? לכך בלבל (שבת נ"ה):

22. And it came to pass, while Israel dwelt in that land, that Reuben went and lay with Bilhah

22 ויהי בשכן ישראל בארץ ההוא נילך ראובן וישכב את-בלחה

his father's concubine; and Israel heard (of it). Now the sons of Jacob were twelve:

פילגש אביו וישמע ישראל ויהיו בני-יעקב שנים עשר:

13

The Torah considered Reuben's action so heinous that it was tantamount to Reuben actually having relations with Bilhah. From the perspective of the deed itself, Reuben's infraction was minor. However, the consequence of his action was devastating. Reuben undermined Jacob's authority in his own household. The ensuing loss of respect for Jacob by Reuben's brothers ultimately resulted in the sale of Joseph. (Boston, undated; see following commentary, and see commentary on 37:29)

Rashi — כ"י

15

כ"י ו"ט ע"א

14

29. And Reuben returned When he (Joseph) was sold he (Reuben) was not there, for his day had come to go and minister to his father. Another interpretation: he was occupied with his sackcloth and his fasting

29 וישב ראובן. במכירתו לא היה שם, שהגיע יומו לילך ולשמש את אביו. ד"א: עסוק היה בשקו ובתעניתו

because he had disarranged the couch of his father.

על שבלבל יצועי אביו:

29. And Reuben returned unto the pit;

29 וישב ראובן אל-הבור

and, behold, Joseph (was) not in the pit;

והנה איריוסף בבור

and he rent his clothes.

ויקרע את-בגדיו:

A. Goldscheider

My strength

"I have found me strength" (און); is (Hos. 12.9):

"By the greatness of His might (אונים) and to him that hath no (אונים) might" (Is. 40.26).

The excellence of dignity

You were worthy to be

above your brothers in the matter of the priesthood;

(שם is used as) in the expression "elevating the palms (as done by the priests).

And the excellence of power

(This refers to) kingly power, as (II Sam. 2.10):

"And he will give power (על) unto his king."

And what caused you

to lose all these?

אוני

כוחי

כמו (הושע י"ב):

מצאתי און לי

מרוב אונים, ולאין

אונים (ישע' מ):

יתר שאת.

ראוי היית להיות

יתר על אחיך בכהנה

לשון נשיאות בפנים:

ויתר עו.

במלכות,

כמו (ש"א ב):

ותן עו למלכו,

ומי גרם לך

להפסיד כל אלה:

4. Unstable as water,

have thou not the excellency;

Because thou wentest up

(to) thy father's bed;

Then defiledst thou (it) —

(to) my couch he went up.

4 פָּחוּז בַּמַּיִם

אֶל-חֹתֶר

בִּי עָלִית

מִשְׁכְּבֵי אָבִיךָ

אֵן חָלַלְתָּ

יִצְוְעֵי עָלְהָ: פ

3. Reuben, thou (art) my first-born,

My might and the first-fruits of my strength;

The excellence of dignity, and the excellence of power.

3 רְאוּבֵן בְּכֹרִי

אֶתְהָ

בְּחֵי וְרֵאשִׁית

אוֹנֵי

יִתֵּר שְׂאֵת וְיִתֵּר

עֵז:

(3)

בראשית, ויחי

And at even he divideth (the) spoil.

28. All these (are)

the twelve tribes of Israel,

וְלַעֲרֹב יִחַלֵּק שָׁלָל:

28 כָּל-אֵלֶּה

שְׁבֹטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנַיִם

עֶשֶׂר

and this (is it) that their father spoke unto them

and blessed them;

every one according to his blessing

he blessed them.

וְזֹאת אֲשֶׁר-דִּבֶּר

לָהֶם אָבִיהֶם

וַיְבָרֵךְ אוֹתָם

אִישׁ אֲשֶׁר

בְּבִרְכָתוֹ

בָּרַךְ אֹתָם:

לג, 4-5

דברים, וזאת הברכה

of the congregation of Jacob.

5. And He was a king in Jeshurun,

When the heads of the people were gathered,

The tribes of Israel together.

6. Let Reuben live,

and not die

And let his men be numbered.

קְהֵלַת יַעֲקֹב:

5 וַיְהִי בִישׁוּרוֹן מֶלֶךְ

בְּהִתְאַסְּף רֵאשֵׁי עָם

יחד שבטי ישראל:

6 יחי ראוּבֵן

וְאֶל-יָמָת

וַיְהִי מְחִיו

מְסֻפָּר: ס

Rashi — רש"י

6. Let Reuben live

in this world,

"and not die" in the world to come;

there shall not be recalled against him the affair with Bilhah (cf. *ibid.*).

6 יחי ראוּבֵן.

בְּעוֹלָם הַזֶּה,

וְאֶל-יָמָת לְעוֹלָם

הַבָּא,

שְׁלֵא יִזְכָּר לוֹ מַעֲשֵׂה

בְּלֵהָ (ע"י שם):

מדרש וישב פרשה פד [לו, כט] רבה

זה עסוק על כלכל יוטי אזיו, ולפי מהס: הדא הוא דכתיב וישב. לשון לעיל (סימן יד): מעולם לא חטא תשובה אלא ממון הדחק והעונש

יט [לו, כט] "וישב ראובן אל הבור", ליהיבן הנה, רבי אליעזר ורבי יהושע, רבי אליעזר אומר: בשקו ובתעניתו, בשנפנה הלך והציץ לאותו בור, הדא הוא דכתיב "וישב ראובן אל הבור", אמר לו הקדוש ברוך הוא: מעולם לא חטא אדם לפני ועשה תשובה ואמה פתחת בתשובה תחלה, חייך שכן בנך עומד ופותח בתשובה תחלה, ואי זה זה, זה הושע, שנאמר (הושע יד, ב) "שובה ישראל עד ה' אלהיך",

(1)

כב ציון ישוב ארץ ישראל ועריה

(2)

וכתב הפרי צדיק שלכן פירש הכתוב חטאו של ראובן, לפי שראובן הוא שורש לבעלי תשובה וכידוע מדברי המדרש שאמר הקב"ה לראובן אתה פתחת בתשובה תחילה חייך שכן בנך הושע הנביא פותח בתשובה - "שובה ישראל עד ה' אלקיך" (הושע יד:ב), ולכן מוכרח לגלות חטאו של ראובן כדי לגלות כח התשובה.